„КАНАДА“ виходить кождого тижня у вівторок.

Річна передплата в Канаді $1.00. За границею $1.50.

Адреса: „КАНАДА“ 881 Fort Str., Winnipeg, Man.

КАНАДА

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA“ Ruthenian Weekly. Published every Tuesday by Ruthenian Publishing Co. Ltd. of Canada. The best medium for advertisement. Subscription Per Year $1.00. Address: „CANADA“ 881 Fort Str., Winnipeg, Man.

РІК І. Вінніпеґ, Ман. Вівторок 28 Жовтня 1913. Winnipeg, Man. Tuesday October 28-th 1913. Число 8.

НОВИНКИ.

До наших читачів.

Просимо всіх наших читачів, щоби висилали як найскорше свою передплату за нашу часопись. Тепер є пора найдогіднійша до заплати свій довг за часопись, а тим самим за 1 долар запевнити собі часопись на цілий рік.

Спішіть ся отже та не давайте на себе ждати. Памятайте, що „хто скоро дає, той два рази дає!“

Кождий, хто нам придбає 5 цілорічних предплатників, буде діставати нашу часопись через цілий рік даром.

З пош.

Адміністрація „Канади.“

Землетрясенє в Сен Франціско.

В суботу навістило легке землетрясенє місто Сен Франціско. Землетрясенє було легке і не заподіяло ніякої шкоди в місті, однак викликало великий страх і паніку серед тих людей, які були свідками попереднього землетрясеня з перед девяти літ, яке знищило майже ціле місто та під час котрого тисячі людий найшло смерть.

Що буде з Мексіком.

Заворушеня в Мексіко не втихають зовсім. Теперішний мексіканський президент Гуерта не звертає цілком уваги на упімненя правительства американського та прочих европейських держав, а за всяку ціну хоче утриматись на президентськім кріслі, уживаючи силою або інтригами кождого свого противника, який міг би бути для него небезпечним. Рівночасно однак сам не може прикріпити в краю супокою та є безрадним в теперішній ситуації. — Великі держави бачуть, що така непевна ситуація в Мексіко може противитись безпечности, хотять самі запровадити супокій в Мексіко, а рівночасно кожда з них глядить на се щоби при запровадженю сего супокою щонебудь скористати. Сп. Держави Англія, Німеччина і Франція висилають до Мексіко свої воєнні кораблі та вичікують нагоди та відповідної хвилі, коли можна буде „вмішатись до діла“. Деякі політикери говорять, що Мексіко се „европейський Балкан“ який може перемінити, а далі й стати причиною війни між самими великими державами. —

В Німеччині не можна бути подібним до цісаря.

В Берліні, під час вистави комедії „Весела Столиця“ один актор, звісний під назвою Павло, який грав ролю Великого князя Хрістіяна, зхарактеризував себе на подобу цісаря Вільгельма. Коли се довідала ся берлінська поліція, казала згаданому акторови змінити свій вигляд так, щоб не був подібним до цісаря. Не позволяли йому навіть причесати вус, що був би подібним до вуса цісарського.

Відважна жінка

В місточку Кліфтон, Н. Дж. напало пять мущин на поверталочих домів двох сестер і хотіли їх знасилувати серед ночи на пустій дорозі. В тім самім часі появилась одна Фіалій від своєї приятельки і бачучи, що діє ся, кликнула до бороничих се дівчат: „Я йду! Я йду! Бороніть ся!“ і, що сили, почала бігти на ратунок напасованим дівчатам, вимахуючи в бігу фанклу від комфітур, яку несла з собою. — На вид надбігаючої, відважної жінки, четверо вуличників сейчас утікло, а пятого затримали дівчата. Коли вже Фіалій сповіщала на місце, почала його бити фанклою куди попало, аж доки не розбила фанклу на голові напастника. Круглий від болю і пристрашно пошкодований, удалось йому врешті вирватись з рук зоблючої жінки та скритись в безпечне місце. Ніні Фіалій прибувши до міста, мусіла сейчас вже голоситись яко „старост“ [illegible] напастників.

Приправили ніс.

В одній шпиталі у Вашингтоні, приправлено Нелі Ралиган, 25 літній дівчині новий ніс. Лікарі вияли з 2ох пальців лівої руки дівчини кости і мязі і припняли на подобу носа в се місце, де утрачений ніс. Ся операція з носом потрівала около два тижні. Дівчина утратить два пальці, але за се буде мати ніс.

Численна родина.

В місточку Тулзи, Окла., в Сп. Державах живе один Грек, який є батьком 51 дітий, з котрих 33 ще жиє. Чимало його внуків є дуже великі, позаяк всі його потомки відзначають ся також великою плодовитостію.

Зрада держави.

Орган угорських соціалістів „Непсава“ доносить, що небавом відбудеть ся тайний процес проти 92 Русинів, що після заворушень на Балкані перейшли на православіє та що будуть обвиновані о зраду стану. Величезний акт обвинуваченя закидує їм, що вони удержували безпереривні зносини зі славно-звісним графом Бобринським та иншими православними агітаторами і стреміли не лиш до розширеня православія, але також до перетягненя угорських Русинів на сторону Росії.

До розправи покликано білище як 250 свідків.

Найбільший людський „Фрейт“

Новий величезний корабель „Імператор“ приїхав до Ню Йорку в минувшім місяці з найбільшим досі числом пасажирів. Приїхало з Европи 3,703 подорожних. Коли додати до сего 1,178 душ служби корабельної, то Імператор віз 4,981 осіб. Велике се число треба толкувати тим, що власне в минулім місяці вертали з Европи гості, що робили прогулькові подорожі до Европи. — За те вертаючи з Америки до Европи, повіз сей корабель лиш 650 подорожних. В тім числі повіз богача Гельмейна з Сен Франціско, що перший раз за 14 літ позволив собі на „векейшен“. Він заняв про себе 12 кімнат за 5,000 долярів.

Перший Індіянин високим урядником.

Президент Вілсон іменував Індіянина Гавриїла Е. Паркера, з племени Чоктовського начальником бюра в міністерстві скарбу. Його відомість буде видна на всіх канцелярських грошах виданих Злученими Державами. Се є перший случай, що Індіянина покликано до високого державного уряду. Але всякий відтак не думає, що Паркер нагадає, як Індіянин з „вуйвіґвачему“. Він незвичайно інтелігентний чоловік, вихований в високій школі, в університеті Карлайль. в Пенсильвенії.

Захотілось „покоштувати“ вязниці.

Міліонерка Осборне захотілось конечно спробувати, як то жиє ся в тюрмі, тому вирядила ся у тюремних властий, щоби його на тиждень замкнули до „Ісхомової хати.“

Перетікілкова днина відбула доброплачну визвольно і важе, що чуєть ся досить добре та, що тюрма, хоч не Віна вирядна, визволить могу сірною від беків. Дістава він на обід гороховку зупу, нуджене мясо, фарбовані та огирки, а на вечеру гербату та хліб з маслом. — Дивно, що при таких приємнаках, згадання міліонер ще нарікає на тюрму — бо й справді така тюрма є раєм проти волі наших людий яким жерав приходить ся пухнути з голоду.

Весела історія на поліції.

— Поліємени третього дістрікту в Ню Йорку сиділи собі спокійно у своїй поліцийній станиці, коли нараз отворили ся двері і до середини увійшла червона, обдута Айришка, Катерина Мерісі, з дінеркою в руках, ціловито пяна. Ішла вона видко по свою, та заблудила і, місто до салону, увійшла між поліцменів, поставила дінерку на столику дижурного офіцера і „ зажадала за ніклм пива. Офіцер старав ся переконати її що вона ошибнула ся в адресі однак слова поліцмена не могли пересвідчити пяної баби. Схопила отже свою дінерку і так зачала „віхо-вати“ з поліцменами, що мусіли її запроторити до арешту. Аж над раном пересвідчила ся вояовнича жінка що вона заблудила.

Таки побідила.

Протест суфражистки, пані Пенкгурст проти імміграційних властий в Ню Йорку, які не хотіли її впустити до Сполучених Держав таки помiг і уряд у Вашінґтоні позволив їй вандрувати Америку і давати лекції по американських містах. Однак пані Пенкгурст не може добре пописати ся з своїми виступами бо мало американські не хотять учащати на її виклади та слухати того, що войовнича суфражистка проповідає.

Канадійські іміграційні власти заявили, що п. Пенкгурст впустять до Канади лише під тим условием, якщо вона не буде старатись будити неспокій сей край, коли однак, після свого поворота, почне підбурювати канадійських жінок так, що не [illegible], вигнають її до Англії.

ПРЕДСТАВЛЕНЄ
на Укр. Нар. Дім

[illegible] в Вінніпеґу вечером 1. листопада в салі Театру на Селкірк авеню

„ЯК ЖИНКИ ЧОЛОВІКІВ МОРОЧАТЬ“

Г. М. Буряковського — і на додаток — „Різдвяна Ніч,“ М. Старицького. Крім того на перерві буде окремий монольог, а також ще дещо.

Цілий чистий приход призначує ся товариство на Укр. Народний Дім в Вінніпеґу.

Початок о год. 8.30 вечером. Ціна місць: 75, 50, 35, 25 і 15 ц.

Тікети продають ся в У. Гомсі, Р. Кантарии і в офісі з. Ю. Мачула 856 Мейн стр.

Оголошенє.

Важна справа.

Прошу всіх Родиціів, котрі походять з Тлустого, Рожанівки, Анцлівки, Сендова, Антонівки, Летовець, Сосонного, Мухавки, Варвинціи, Головчинець і других сіл повіту Заліщицького в Галичині, щоби зголосились до мене листовно і подали свій адрес і жавте.

На всі листа вішлю скоро і подам причину, для чого потрібно мені про згадане повністю знати.

З пош.

Григорій Боднар з Тлустого.

Прошу писати на адрес: H. Bodnar c/o. Alloway & Champion. 667 Main str. Winnipeg, Man.

ШІФКАРТИ ДО КРАЮ!

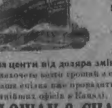

КРАЯНИ

Як ідете до краю чи в свої сторони, незабудьте прийти до нас по шіфкарту. У нас можна купити шіфкарту до краю на всі лінії і також можна їхати через Канаду або НюЙорк.

Ми продаємо шіфкарти по слідуючих цінах, які є найтаннi можливі.

Шіфкарта з Вінніпеґу до Кракова коштує	$70.60
,, ,, ,, Львова ,,	73.00
,, ,, ,, Чернівець ,,	74.50
,, ,, ,, Тернополя ,,	73.85

Як маєте гроші і хочете тут змінити, то ми вам змінимо і беремо лише **два центи від доляра змінного**; се є знижена ціна для тих людий, що у нас беруть шіфкарти.

Як находите взяти грошай з собою, то ми вам вішлемо, так, що самі відберете як приїдете до краю.

Наша еміґна вже провадить інтерес 31 роки і тепер стала іно миорована, так що є одна з найбільших офісів в Канаді. **Наш офіс отворений від 9 рано до 9 вечером що дня.**

ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg. Man.

C. GENIK. Управитель евр. відділу.

ВІСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Австрія проти еміграції до Канади.

В наслідок масової еміграції австрійський сторожи до Сполучених Держав та Канади, яка в послідніх часах прибрала застрашаючі форми, правительство австрійське вилонило проект еміграційного закона, після якого еміграція буде майже цілком припинена. Рівночасно правительство хоче заложити державне еміграційне бюро, на утримане якого буде наложена такса на кождого емігранта, менше-більше по 10 корон на голову.

Нічне дебати над сею справою, звернено увагу на се, що найбільше небезпечною для держави австрійської є еміграція до Канади, відки емігранти або не вертають цілком, або повертає дуже малий процент. Більше користною для Австрії представляє еміграція до Сполуч. Держав, де звичайні емігранти постараються о право горожанства та не учать ся тамошньої мови, а противно заробивши троха гроша, повертають назад до дому.

Після виріжнения правительства замкнено у Відни бюро корабельної лінії Уранія, а менаджера сего бюра та чотирех клерків арештовано. Богато корабельних агентів в Галичині і на Угорщині порозбігались на всі сторони боячись арештовання.— В парламенті віденськім, який саме тепер зійшов ся на нарадн, богато послів внесло інтерпеляцію в справі компанії Канадіян Пасифік, жадаючи укараня безсовістних агентів сеї а також і агентів прочих компаній, які зманювали ся еміграцію.

О. Антін Петрушевич хустос митрополичої капітули у Львові, член основатель „Ради Руської Головної" з 1848 року, історик і фільольоґ, член наукових академій в Кракові, Петербурзі і Букарешті, почетний доктор історії імператорського університету в Київі, член ріжних наукових товариств, в Київі, Москві, Празі, Одесі і др., член ц. к. археольоґічної консерваторії у Відни і многих руських товариств в краю, — помер недавно у Львові, в 93 році житя.

Про відносини в учительській семинарії у Львові,

які запанували після процесу Іані Джеґала ось що пише „Гр. Голос":

У львівській учительській семинарії запанували по процесі Іані Джеґали анови невиносимі відносини. З ізеризму (бурсі) ім. Шрамовича проганяють Українців. Чи не вімстя се за виклик (не підходячі для Поляків) з процесу, як так скоро по його закінченю прогнанють просто без причини кандидата Мокрого, відомого із взнань в процесі? — В Австрії тільки злочинців і тільки за нарушення суду можна віддати під поліцийний догляд. А щож сказати про ті просто неймовірні відносини, що кандидати Українці так в семинарії, як офіціально в інтернаті почувають, що замикають ся ніби в вязниці шпиклівськими зворами своїх товаришів. Чи не є се систематичне дізнане на те, щоби можна вітак дістати ще якого „мученика" і знати ситуацію прочати про злочіне, ... дрімоване і т. д. нашої молодіжи? — Сею справою повинні би занята ся українські члени Ради шкільної краєвої, поки не заліано. — А наша суспільність має тут ще один доказ, що визволене української молодіжи із польських шкіл — се невідкличима потреба найближчого часу.

Морд і рабунок в Кракові.

В вівторок минулого тижня вбили в Кракові злодії управителя виногрні Гебетнера і Спілки. Управитель, 54-літний Фердинанд Сьвіщовський замикав що дня вечером рахунки, а ся робота тревала нераз до пізна в ночи. Коли у вівторок він довше як звичайно не приходив до дому, вібралась його жінка до склепу і тут побачила вже лиш трупа свого чоловіка в калужи крови. Сейчас завязано поліцію і вона взяла ся до пошукування за злочинцями. Переслухано цілий персонал, спроваджено з Морави поліцийного пса, який мав відкрити слід убийників. Вбийцю виришла поліція злочиців. є ними 19-літний монтер Ян Ляжвінський, кулар Іванович і два емігранти з польського королівства Болеслав Кравчський і Ян Кобанинський. Вбивники признали ся до злочину. Пляновали вони його від довшого часу. У вівторок стали они жертву по дорозі, як йшов з магазину до склепу. Коли Сьвіщовський прийшов до склепу, вішов за ним Кобанинський, вдарив його залізним колом по голові, відтак добив руковтою револьвера заткнувши уста ... Лажвінського і завинувши голову шматою. Лажвінський забрав тимчасом гроші, яких було близько 3 тисяч корон. Два остатні спільники стояли на варті. — Всіх злочинців арештовано.

В справі напалу на почтар під Сяновом, в Галичині, арештовано якогось Н. Осінського, який, після всякої правдоподібности мав брати уділ в згаданім нападі. Поліція ствердила, що Осінський має на грудях рану від пострілу, причини якої не хоче виязнити. Ся обставина наводить поліцію на думку, що Осінський зістав поцілений кулею підчас стріляння, яка виязалась в часі згаданого нападу. Осінський відмовляє всяких пояснень і на запити поліції уперто мовчав.

Київська поліція застрілила страшного розбишаку.

Київську тайну поліцію повідомлено недавно, що в домі Аксеньонкова, при улиці Заборській укриває ся знаний в цілій околиці розбишака Немножко разом з своїми товаришами. З уряду поліцийного вислано на місце до згаданого дому відділ поліції, який звела формальну борбу з розбишаками.

Коли поліція прибличила ся до дому, в котрім перебував Немножко, укриті розбишаки почали стріляти з гради куль з револьверів. Поліція почала стріляти і собі і по півгодинній стрілянині примусила розбишак до утечі. Аґенти поліцийні, гонячи за утікаючими, смертельно ранили двох розбишак, між ними одного провідника банди. Немножка з прочими удало ся втечи.

У постріленого вемножна знайдено 222 рублі і богато дорогоцінностий, які походили з крадежий по ріжних селенях в Київі. Поліція арештувала також Аксеньонкова і одну його дочку, яка підозріла о змову з розбишаками.

Викрито складу оружия.

В Київі викрито великий склад оружия, яке мало вислано до Москви і Ярославля. Оружие се транспортовано вже від довшого часу з дуже великою обережностию. — Поліція догадує ся, що се оружие приналежить до тайної революційної організації, яка підготовляє ся до учинення нової революції в Росії. — Арештовано богато осіб, від яких поліція венізла довідатись, що в цілу справу є вмішані визначні військові урядники в Київі.

Нема повинних.

Міжнародна сліїдча комісія в справі вадужить та звірств, яких допускали ся жовнірі підчас послідної балканської війни, покінчила вже свої доходження і в своїм рапорті говорить, що невинних нема, бо жовнірі всіх воюючих держав допускали ся кровавих видужить. Як Болгари, так Греки, Серби, Чорногорці і Турки знущали ся над населенем або полоненими ворожими війсками. Вільною від сих закидів є тільки одна Румунія. Кривдо отже, в ці повидали ся в часописях що сі або ті знущають ся над населенєм або полоненими жовнірами, нали на цілі звертати в сю або другу сторону загальну опінію та симпатію, або прямо, щоби відвертати увагу від себе, закриваючи тим самим свої блуди, свої надужитя.

Увага!

Звертаємо увагу всім інтересованим, щоби всі листи та посилки до нашої часописи адресували так:

CANADA
261 Fort Str. Winnipeg Man.

ВСЯЧИНА.

Болгарські приповідки.

Народні приповідки, які вповідають свій погляд і суд про житє іздей, найкраще виявляють душу даного народа.

Болгарські народні приповідки є одною важною познакою зболіліх українських до житя і людей; яко, що такі власні, серед яких Болгарим проведано ся житє через довгі літа під турецькою кормигою, відбили свою пятно в душі болгарського народа.

От кілька народних приповідок:

Житє чоловіка се довга, темна ніч. Дні щасливі рідко хто переживає.

Заподіяне зло приятелі простять; забути про нього — можуть тільки родичі.

Лутше є, коли дитина плаче, ніж матір.

Красної высміває, чоловіка, який цілком не має.

Власний біль все більше обходить, ніж чуже масте.

Кожда жінка потребує трох чоловіків: богатого, який би про неї дбав; гарного, щоби її любив; сильного, який-би її побивав.

Споро тільки полотна готове, про заротит вже нове ся.

Навіть в кривого комина виходить дим просто в гору.

Коли чоловікови судило ся раз жити, знайде ся засіган для него зілля, щоб його удержати при житю.

Слідуюча приповідка рівно ілюструє понурий душевний настрій болгарського народа та його згідливе відношене до житя.

„Бог призначив чоловікови 90 літ житя. В перших трийцяти роках жие він як чоловік; свобідно та весело. Від трийцятого до пятьдесятого жие він як віл; в ярмі на шиї... та з лицем ороменим потом мусить дбати про жінку та діти. Як вже дійшов до пятьдесятих і бачить, що нічого більше не придбає сторожить свого майна як пес та вічно в свой найближчим окруженем попадає в спори з причини маєтку. Від сімдесятого до девятьдесятого року жие як мавпа: стає ся предметом легковажної наруги своїх ближних людей і навіть власні діти глузують з його.

Статистика населення Европи.

Після послідного обчислення, виносить населення Европи 453,000,000 мешканців. Після поодиноких країв представляє ся се число ось так: Европейська Росія 117 мільйонів, Німеччина 64 міл., Австро-Угорщина 51 міл., Англія 45 міл., Франція 39 міл., Італія 34 міл., Еспанія 19 міл., Бельгія та Румунія по 7 міл., Европейська Туреччина 6 міл., Голяндія, Португалія та Швеція по 5 міл., Болгарія 4 міл., Сербія, Данія, Греція та Норвегія по 2 міл. Число населення є найбільше в Европі, бо коли на 1 квадратовий кільометер припадає в Азії 5 осіб, в Америці та Африці 4 особи, а в Австралії лиш одна особа, то в Европі на тій самій просторони проживає 11 осіб. З поодиноких европейських країв на першім місци під згляде (м) числа населення стоїть Бельгія з 268 мешканцями на квадратовий кільом., відтак слідує Голяндія 177 осіб, Англія 140, Італія 120, Німеччина 117, Швейцарія 81, Австро-Угорщина 76, Франція 74, Росія 23 а Норвегія 8 осіб. Що до числа уродин, на першім місци стоїть Росія що має 44 уродин в році на кожних 100 мешканців. Опісля Угорщина 35, Італія 34, Австрія 33, Німеччина 29, Голяндія 28, Данія 27, Норвегія 26, Швайцарія 25, Швеція і Англія 24, Бельгія 23, Франція 23, а найменьше Франція 19 уродин на 100 мешканців.

Границі житя. Цікаво, як заховують ся живі сотворіня і ростини в часі тепла або зимна. Взагалі границі житя в напрямі тепла є досить обмежені, бо доходять до 40 або 45 степенів Цельзія, підчас коли теоретично все житє кінчить ся доперва при 173 степенях зимна. Находять ся єднаки і деякі роди гусениць, живі в жерелах що видержують 50, 70 а навіть 81 степенів зимна, означає се нечисленні винятки. Один учений показав, що риби вмерзуть і 15 степенів зимна, жаби 28 степенів морозу витримують, ба що навіть можуть жити хиба час про 50 ступнів зимна, а деякі сімяна хвіть про 120 степенях. Ще більше зимна видержують ріжні бактерії і так, бациль дифтерії видержує 50 степенів зимна, а бациль туберкулёзу (сухіт) гине доперва про 160 степенях, а деякі есте, що живуть аж в 220 і 252 степенях зимна. Також насіня ростин є дуже видержалі на зимно, але треба згадати, що воно має житя мало в собі води.

ПЕРЕЧИТАЙТЕ УВАЖНО

У Львові виходить нова українська газета, з численними образками, п. н.:

„Добра Новина"

народня часопись, восьмо чена широкю просьвіти і науки та суспільним і господарським справам. „ДОБРА НОВИНА" призначена для широких народних мас. Подає в найприступнійшій формі статі просвітні, популярно-наукові, суспільні і господарські, вісти з бі жучого політичного житя, важнійші події з цілого сьвіта, письма з краю і Америки, поради і поучення, образки, повісти, оповідання, вірші, сьміховинки, загадки і т. п. „ДОБРА НОВИНА" виходить щомісяця два тижні, а свідки буде виходити кожного тижня. „ДОБРА НОВИНА" коштує на цілий рік: в Америці і в Канаді 1 доляра і 50 центів. Кождий передплатник „ДОБРОЇ НОВИНИ" достає при газеті 4 книжки на рік (в тім календар). „ДОБРУ НОВИНУ" повинні зомовити собі всі товариства, кожна читальня і кожний, хто тільки вміє читати. Число на оказ посилає ся кождому даром, хто пришле свою докладну та виразну адресу. Гроші і письма для „ДОБ. НОВИНИ" посилайте на таку адресу:

„Добра Новина", у Львові, улиця Сикстуського ч. 33 (Lemberg, Austria.)

П. Й. АЛЕХНО.

Руско - Польський заклад фотографічний, новочесний і потребный. — Автомобіль для виміфу, карачі на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу

376 Selkirk ave.

Телефон: St. John 1791.

Winnipeg, Man.

КУПУЙТЕ ШЕРИ

в Руській Видавничій Спілці

яка видає

руську тижневу часопись „КАНАДУ"

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20,000.

Шери продаються по $1.00 (одному долярові) штука.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.

По всякі інформації пишіть на адресу:

„CANADA"

261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись „КАНАДА".

Передплата виносить тільки $1.00 на рік.

ВІДПОВІДЬ НА ОСОБИСТІ ПИТАНЯ.

Kto ujada Baki, sayeli, za kaody taki.

Гикавий найшов мене аж тепер. Не бачив мене, як прийшов з Галичини в зимна ... ні про мої ... в Вінніпегу і не знав за відповідне своїм читачам сказати про мое мешкане як учителя до укр. мови, літератури і історії, в бренданській семинарії. Про неї ті, буду що будь, небувалі в житю Канад. Українці фактів чогось не хотів знати, не хотів ними заціквлюватись. І коли цілий Вінніпеґ, без згляду на політичні, суспільні і релігійні переконання, старав ся зі мною зійти ся, хоч би для самої цікавости, як мені живеть ся ... „лібералів"?) чогось від мене втікали. Я цілі два місяці приймав я всему, слухав терпеливо і цікаво слів кождого, хто мав охоту зі мною говорити і нуду послухатись образ дуже цікаві причинки до житя канад. Українців. Гикавого я не мав приємности бачити, хоч і рад буд побачити бодай одного з „лібералів". Я догадуюсь вже трохи про причину сего гниманя стрічи зі мною і бачу тепер, в не жаль ся. Про сю причину пан Гикавий найлутше і сам не буду про неї говорити. Спонстатую лишень, що сей панок відкрив мені тилом, а як по трох місяцях; коли вже забули ся ці висше згадані події, в них я був заанґажований. Се характеристичне!

Вийшов аргусове око Гикавого мене таки доглянуло. Доглянуло в ролі задорного консерватистам, а загадочність вповна, що се „знає тай мовчить" наказує на ціну, за яку мене консерватисти купили. Цілий сьвіт се знає, яку я беру платню бо се розголошено всі канадійські часописи, тілько один Гикавий, сьвіжий історик Канади, ще не знає. Він так заглубився ствари ми ... Канади, що не знає про такі пустяки, як мата. А що за історикові ... факти, як мої іменування, придибай ся. Отже в ... розлюторі великому ... нуцькому, які ... його власної корисни:

Я беру місячної платні 100 дол.

Тутешні народні учителі ... вчили ся в своїм житю пересічно 6 літ, беруть по ... 70 дол. місячно, ... є такі що беруть більше. Я вчив ся від 7 до 30 р. житя; ... два факультети і ... стільки сьвідосте, ... Гикавого і беру за свою працю 100 дол. місячно, ... але знаю, кілько платить ... Гикавому за його роботу; та догадуюсь, що він як гончий хорт ... яка погодить ся з ... народом гірше чим ... сотня „белево карп", ... за свою і сорочку ... незбиякий „скаже", ... такою, що люди, ... в Галичині вважали-б

аналфабетами, навіть далеко висшу платню від мене і за роботу далеко легшу. Та я не завидую. Чи я пред ся беручи на себе обовязок вчити рідну історію і літературу та чи моя робота вражує роботу чоловіка продажного, про се найлучше могли-б сказати ті, що слухали моїх викладів і приватні розмов у Вінніпегу і в бренданській школі, а які читали і мої статі в „Канаді". А що я зійшов до заключення, що цілувати і лизати ... руку, яка нас бе (розум. руку лібералів) се може тільки налоговий раб і край но зідеправований неробе та варвар, я сего не вмію.

Тай ще одно. Продавати ся комунебудь мені цілком не треба. Я дякувати Богу маю державну посаду в Галичині з платнею около 4000 корон річно і сеї посади не відбере мені навіть великий історик, що рималіяє з Доншаном, імрек Гикавий. Та ви нині Гикавий стратив службу посіпаки та нагайки у „лібералів" і вернувши до старого краю, був би знов ... до чого ... направляє ся ... в Канаді.

Отже сей, сліпорожденний нарубе „лібералів", що наліне треба запродувати нікому і я нікому ні... коли не запродував ся ... не запродам ся, бо маю змогу заробити на себе чесним способом, а робити не ... нуюсь тає, як ти сиротою работав і урям. З моїх уст ... нечичула ще ніхто слова ... охоти до роботи і житя ... способом; против ... і все і всюди голову ... праці і то праці, що вела-б до креадійного ... що цілому народови найсьвятіще. І як будемо вчити ся в „Маличе зернало", як ... поналикувал ся, але без упереджання і злоби, то сам про се пересьвідчив ся. Я не знаю ні партії, ні секти; знаю лиш чисті руки і чесну роботу. Знаю і се, що бути гробокопачем на собійній службі сих, що закопують в гріб наш народ, се огида, яка ... гус на наплевання, проклене, гнів і месть сего народу.

II.

КОНЯ КУЮТЬ, А ЖАБА НОГУ НАСТАВЛЯЄ......

(„Ранкови" слів пару).

Пишучи свої замітки про статут, на основі якого творять ся церковні громади в цілім обезпечені їх перед всіланими неподільними опікунами, має я на думці тих, що вважають себе віруючими, або взагалі Українцями. Зовсім не адресував я до сих чужинців, які виповіли ся із народу ... зараз якотось ... рознуєтиних, московського дезертира, звісного під прибраним іменем Серафіма, які нині вже на вмерте, помимо сего, що лежать обрік англійського молодоє і ... грати ролю добродійства нашого народу. Вони хочуть об'ходити ся з чужими ... нині є вже хиба архаїчними ... свідками колишнього канадо-українського безголовя і служить за гаї на ... бійки, а часом навіть ... не разроути, які ... з уст одного букового „незалежного" батюшки? Та сей куріозний „Ранок", на якого тепер вже не звертає вже ніхто найменьшої уваги, хотів ... при помощи і про него ... і сьло, ні ... прийма щиру дурного і хоче будити то він є інтересований, до якого я адресував свої замітки про статут Преосьв. Буднка. „Der Moische macht sich groiss" — як сей мовили; так зробив і мізерний, вічно забутий „Ранок" тай з міною дурного Стеньки відновідає на мину якоюсь. Я є на стільки джентельменом, що вважаю за відповідне бути чемним для всіх і відповісти кождому, хто до мене заговорить — не виключаючи навіть хиворткої в родині „незалежних" і із „Ранка".

Отже прошу, з до ваших услуг.

Не подобасть ся вам, надзвичайно і всі ого, правовірні християни", галицька інтелігенція, що стала чистісінькі уватись до вашого Ельдорадо, до сеї благословенної Канади, де дотепер мали жир всякі неграмотні „інтеліґенти", пігголовки, дурисьвіти і обманці? Я вам зовсім не дивуюсь. Воно дуже прикро, коли вам на голову звалиться, як ви наймеше сего сподіваєтесь. А такою сьвящени галицькі інтеліґенти. Воно так неприємно вертати до шуфлі і то після довголітнього дармоїдства! На жаль ні клятві інтеліґенти направлять все до сего вашого власного фаху. О, я вам зовсім не дивуюсь, що вы не навидите сих інтеліґентів, які являлись тут як білі круки ще за царя Гороха, а тепер таки сунуть навалою на ніабії вашого Ельдорадо. Та позвольте себе запевнити, що Галичина не буде вас дозволятись і пхати ті, які саме „драпте" слати до Канади: чи такі як ... зм. ... пумовние суспільне, чи у формі ідейної інтеліґентної молодіжи. Не буде питатись, як не питались вас, коли вас випльовувала зі себе перед літами як нарожений баціль ігнорацію. Так само і тутешній народ, який вже нині женее вас від себе і від ваших ... пізнання ... Сьвятерійських ... зарубати, навіть ... ви ... опустілі ... ви зі себе буком; і скорше ... чи пізнійше не лишить ся ... сих „душпастирів", що не маючи вірних, потрафлять хрестити собак що перед літургією ... рахуть ся доле, аж ім росиянськ, що не боїть ся — як самі кажуть — Бога, бо остабів Бога в нинім міні, що називають на першою з поліценами, що ... своїх ... ... формальні ... що голосять, немного ... церков і ваша праділа віра се могила колода. (Чи: Відсилу до всіх Русинів Українців в Канаді — ... вінніпегськими Русинами).

І я вам не сичуюсь, що ви не можете простити народови і сего, що хтось так дав на ріднім ниві в Галичині ... „кюлер" так, що говорячи про справу Церкви не забуде і сего гріха народу. Бо по першечоловік, що сам має з недбранням, не любить дати другому помочи; а по друге: ся галицька школа повчила вас зі себе як паршиві вівці зі стада. І тут одно з жерел сеї вашої ненависти до інтеліґенції; бо знаю, що налоговий неграмотний пролетар є ворогом знаня і сил, що се знане ширить. Тут говорить в нього заздрість і почуте своєї нездари.

То затямте се: Галичина в мілину за нюрів будеслати все нових інтеліґентів до яких на завсім справедливо не хочете вичесатись), а вони поставили собі одну ціль. Народови, якому ваші неуки, тумани, нероби і запроданці наложили на очи полуду, отворити очі, дешевому натовпу ... вашим недоріз ... людям цю ... привести до того, щоби він показав ... інший дорогу до роботи, а самі вони падають ся — до шуфлі і чаще на канялів. Бо такої демократизації і націоналізації церкви, аби по божих домах бушували фориклі, роснустики, богохульники агенти ворогів нашого прадідівського обряду та всякі посіпаки, наш народ не потребує і не стерпить. Народ все волить остати в неволі Риму, чим користати з волі яку дають йому пресвітеріани або російські ... ломи-самозвані, завдяки якої наживилась ціла ґрупа неграмотних неробів, що в нашої церкви зробили англійський сьмітник для викидання всякої нечисті. Ся ваша демократизація і воли религійна сплодила таку цьвітку як Бодруґи, як архипатріарх Макарій, що залив ся по всіх вінніпеґських шинках і компромітує вас в очах чужинців, або Маркевич, який править для наших людий літургію по польски. Отже не проституйте сьвятого слова, як проституювали вже віру, обряд і церков свого народу. Тай не покликуйте ся на історію і коляйн, бо кождоме ко ... се знищили прадідну віру і церков, аби їх запродати так як отсе ви зробили в Канаді. Я вашій ігнорації не дивуюсь, бо хто вас мав научити історії? Окономи, чи історики в Манітоба-Коледж? Ви не винні за свою ігноранцію і духове убожество.

Та можна від вас вимагати, аби були спровкідливими, і не клепали кудрик так, до ... як ... між всьо бодайби ... нищали духом і туманами.

І тому радив бо я вам трібну скромности.

Подумуюте з вами на тему користи чи шкоди ... нізначний церкви від ... Преосьв. Будки не буду, бо вони з вами. Впрочім народ сам знає, що при не повів до Канади за вашими церквами (як ви аргументуєте), як кільмі буть він ... „молот" нашої церкви в Галичині. — Ті небезні дурисьвіти і голодранні з Росії, та прочі сектанти „молити" вже неодною нашою церквою і то навіть насильно і розбоєм. А доконали сего вашими злочинними руками.

І тому скажу вам лиш одно, Hands off! Народ наш без таких душпастирів цілі століття, обійдесь без нас і тепер. Як схоче кацмопратизувати церков, то зробить се не при помочи безбожників, авантюрів, російських дезертирів і каторжників, і о ... кращи серед ... вам обряд і віру ... в боготпужене нещасну посту, або свою „... армії спасеня" — се зробить він иншою дорогою. Та поки до сего прийде, треба наперед винести XX, яку венкі зерата ... сьвітлак ... гайдасія. А до сеї роботи візьмуть ся люди, що не потребують продавати ... чужинцям сего що нашому народови найсьвятіше, бо можуть заробити на житє чесною роботою.

І не покликуйте ся на XX. в., бо сей вік ще є віком божевілля, оргій роснуства, банкротства ідейности і панованя земних духів та неуків. Се вік ліквідації глупоти, все ж і сектантства. В сім році має затріумфувати ідея, наука і правда; в нім має прийти конець духовому пролетаріатові, що в пітьмі шукає жиру.

Вам се не по нутру? Годі робити...

Кармановський.

Dominion Ticket Office

703 Main Str. Winnipeg, Man.

Phone: MAIN 2663

ПРОДАЄМО шіфкарти до і з старого краю по найнизших цінах.

ВИСИЛАЄМО також гроші до Австрії за оплатою лише 2 центів за кождий доляр.

ПЕРЕСИЛКИ телеграфічні доручаємо сейчас, за оплатою $1.50, без огляду на те, яку суму пересилає ся.

L. C. SMITH & BROS.

машина до писаня.

ДОВГОТРЕВАЛА — ЗНАМЕНИТА.

найкраща в сьвіті машина до писаня.

Найновійша конструкція.

Зручна, робить без галасу, акуратна і тревала.

The Smith Visible Typewriter Co. Limited

20 Princess Sreet Winnipeg.

Phone: Garry 4975.

РОДИМЦІ!

Єсли хочете їхати до старого краю, або хочете спровадити своїх кревнів до Канади то приходіть до C.P.R-ського офісу до головних агентів

A. CALDER & SON.

БАНКИРІ

663 Main St. Winnipeg,

MANITOBA

Ми спроваджуємо ріжні тикети на ...

Ми також висилаємо гроші до старого краю ...

Ми також ...

Ми маємо гілкицю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і висше та платимо процент.

П. А. Каракоцюк є наш укр. представитель.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річно передплата	$1.00
За границею	$1.50
Поодиноке число	5 ц.

Адреса Редакції і Адміністрації: „КАНАДА" 261 Fort Street Winnipeg, Man.

CANADA
Ruthenian Weekly

Publishers RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA

Subscription Per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5 ct.

For advertising rates and all business matters address RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

УВАГИ.

САМІ НЕ ЗНАЮТЬ ЧОГО ХОТЯТЬ.

В як дуже скрутнім положеню находять ся наші лібералы, се можна бачити кождої днини і на кождім місци. Вони, бідаки, вже самі не знають, чого хотять, та чого мають робити ся. Що в дійсности воно так є, досить нам пригадати хоч-би чинне справозданє з мітінгу, який відбув ся в льокали ліберальної екзекутиви дня 6-го жовтня.

З усіх присутних на сім мітінгу найбільше впадає нам в очи ...

...

Ну, і справді є чим хвалити ся! ...

...

„ПЛЮЄ І ЛИЖЕ"

Ще нема місяця, як ліберальна „Фрі Пресс" ...

Дістаньте безплатну ФАРМУ

в великій канадійській провінції

МАНІТОБІ

де

панує добробит.

Манітоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасну пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь і т. п. — і найкрасну огородовину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що приваблювала поселенців, а будучи найзаселенішою вона дає нагоду до успіху своїми школами, телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фермер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і коні, або опродує і молочарські продукти, має найбільший успіх в Західній Канаді. Все що фермер продукує зараз закупує ся і заплатить по добрій ціні місцевим купцям.

Безплатні Гомстеди, що складають ся з 160 акрів, розділять ся поселенцям. Урядом і богато Русинів уже почали фермерство на сій землі і тепер стоять на добрім становищи.

Єсли хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі, доки не зробить обстанови краю, той може легко знайти роботу на якійбудь другій фармі за добру платню. ...

Манітоба має ще досить місця на свіжі поселення, бо Манітоба є дуже велика країна, ...

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу. Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО єсли ви напишете до:

Department of Agriculture
Winnipeg, Manitoba, Canada.

...

З ЛІБЕРАЛЬНОГО ЦАРСТВА

...

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ШКОЛА

... Евген Мірошко. 263 Selkirk Ave. Winnipeg.

Замовляйте картку на „Канаду".

Ruthenian Publ. Co. Ltd.
261 Fort Str. Winnipeg, Canada.

МАЛПЯЧЕ ЗЕРКАЛО.

(Листи з Канади і про Канаду до „Канади")

Meeting.

Я вже мав нагоду бути на публичнім концерті віденських Українців на прилюднім мітінгу, ...

...

(Дальше буде).

ВІСТИ З КАНАДИ.

Наші агенти:

W. P. Hrasnowy, P. O. Sclater, Man.
T. J. Marciniw, P. O. Mink Creek, Man.
Nykola Ogryzlo, Sifton, Man.
S. Lytwyn, Winnipegosis, Man.
D. Torbiak, Poplarfield, Man.
D. M. Trytiak, Winnipeg Beach, Man.

Позір! Позір!

Заходом Укр. Семинарії ім. Просьвіти в Брандоні відбуде ся

Концерт

в честь ІВАНА ФРАНКА в суботу 1-го листопада с. р. — Дохід з добровільних датків призначений на будову ...

Початок точно о год. 8-ій вечером в Католицькій Гали коло польського костела.

Просить ся всіх о численну участь.

Комітет.

Консерватисти знов побідили.

В доповняючих виборах в Мідлсекс, Онт., які відбулись в четвер минувшого тижня консерватисти знов віднесли побіду над лібералами. ...

Сецесія французьких дітий і учителів.

Борба за сепаратні школи в Оттаві, Онт. ...

Канада виробляє поволи свою власну мову.

...

Природний газ в Манітобі.

...

Замасковані злодії обрабували польську жінку.

Трох замаскованих злодіїв закрали ся до дому польської жінки, ...

Запорожський суд.

[illegible]

Добродії.

[illegible]

Сьміхи

[illegible]

Хочете

[illegible]

СМІШНЕ

[illegible]

За 3 долари!

„Жайво"

[illegible]

Красний Грамофон

Колумбія грамофон В. В.

[illegible]

Ruska Knyharnia

850 MAIN St. Winnipeg Man.

РУСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ

Dr. R. KALKNINAN

[illegible]

THE KELKIRK HOTEL

[illegible]

SAVOY HOTEL

[illegible]

Nokomis Hotel

[illegible]

Ontario Hotel

858 MAIN STR.

Phone St. John 802

[illegible]

Oriental Hotel

[illegible]

SUTHERLAND HOTEL

[illegible]

ПОВАЖАНИЙ ПАНЕ!

[illegible]

Ben Zimmerman Liquor House

[illegible] MAIN Str. Winnipeg, Man.

Elelwise Brewery

ELMWOOD

Telephone Main 2987

Edward L. Drewry

St. John Winnipeg

[illegible]

Dr. B. GERZABEK
[illegible]
СПЕЦІАЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
[illegible] ... в лічниці електро-медичній ... [illegible]
WINNIPEG, MAN.

МІСЦЕВІ ВІСТИ.

Руська музична школа.

Д. [illegible] отворив свою власну музичну школу під ч. 2674 Селкірк [illegible] Кайно Театру. Буде він учити любителів і охочих до науки на всяких інструментах, позаяк сам посідає знане і практику гриви на різних інструментах. — Між нашими людьми у Вінніпегу є богато молодців, які маюто [illegible] початки, однак суть не мало виконолені в музиці. — Користаючи проте було-би для них, використати теперішню нагоду, та вписуючись до музичної школи, доповнити своє знане і стати майстрами свого фаху. —

Русини міста Вінніпегу [illegible] до сього часу не мають своєї орхестри, а зі всяких потребах мусять удавати ся до Жидів або других народностий, а ще їх услуги мусять платити великі гроші. — Беруть від нас чужі, — чому-ж не мали взяти та заробити свої? — Тож до школи, панове музиканти, та вкладіть як найскорше свою руську орхестру!

Грозила чоловікови револьвером.

Вчера арештовано Марію Кельон, що [illegible] револьвера жадала від свого чоловіка грошей. — Чоловікови Марії що давнійше приписав поліційний суд платити по 20 дол. місячно на удержане. Коли чоловік не хотів платити їй призначених судом гроший, вийшла вона до хати під ч. 128 Гіґґінс аве. де мешкав її чоловік і з вимірением в його голову револьвером зажадала гроший. — Чоловік відобрав від неї револьвер та повідомив поліцію, яка арештувала сю [illegible] жінку.

— У Вінніпегу почала виходити нова польська [illegible] ,,Газета Народова'', [illegible] в Канаді.

— Минувшої суботи відіграло тов. ,,Бояни'' у Вінніпегу представлене ,,[illegible]'' з досить добрим успіхом. Чистого [illegible], як довідуємо ся, було 20 дол. —

Минувшої суботи відіграв Тов. [illegible] представлене на користь Народного Дому у Вінніпегу. Русини міста Вінніпегу повинні прибути як найчисленнійше на се представлене, щоби дати належну підмогу сій інституції.

Дикон вістане дальше майором міста Вінніпегу.

Вчера явилась в офісі теперішнього майора міста, п. Дікона, численна делєґація разом з міськими контролєрами і альдерманами, яка просила, щоби він позістав майором і на другий рік та послужив містови своєю доброю радою і працею. В сій порі як зачувати, ніхто не буде виставляти своєї кандидатури на майора, тому загально сподіваєть ся, що Дікон буде вибраний через акламацію.

— Від початку сього року до нинішнього дня видало місто Вінніпеґ позволінь на будову ріжних домів та фабрик на суму 18 міліонів долярів. Сподіють ся що в протягу слідуючих двох місяців ся сума зросте до 20 міліонів, як се було в році минувшім. Значить ся наше місто росте як на [illegible].

Потоптаний стріт-каром.

На переходячого через улицю Потрдейм Т. Фігу вйхав, в неділю вечером о год. 8, трамвай та сильно його потоптав. — Фіга забрано до міського шпиталю, де сконстатовано, що він відніс досить поважні рани на голові. — Вина сего випадку, як говорять свідки, є кондуктор який [illegible], щоби остеречи [illegible].

Упав з слупа на землю.

Під час праці на телеграфічнім стовпі, на розі улиць Мейн і Магнус вістов Фред Фініс поражений електрикою і упав на землю з висоти 20 фітів. Фініса відвезено сейчас до міського шпиталю де сконстатовано, що він дізнав лише внутрішних ушкоджень і помимо упадку з такої висоти, не зломив в собі жадної кости.

ПОСЛІДНІ ВІСТИ.

Великий пожар в Ню Йорку.

В місті Ню Йорку, при ул. Кана[illegible], наступила експльозія в фабриці, де переробляють ся олива. Сейчас по експльозії вибух великий пожар, який обняв цілий будинок, в якім працювало около 200 робітників. Всім працюючим грозила неминуча смерть в огни та димі цілих фабрики, однак притомність умилося та хладнокровна ровага певних з них, уратувала майже всім житє. — Робітники іменно побачивши що не могли дістати ся на двір, в наслідок експльозії повалали ся, поробили ріжні шнури зі своєї одежі, і почали ними спускати ся на землю поміж полумінєм и гню, який грозив смертію зі всіх сторін. Спущаючимся приглядали ся з улиці тисячі народу, яка ревно витала спасаючих ся з вогню робітників та гасила на них машину [illegible] одежу. В сей спосіб майже всі уратували своє житє — згинуло тілько шістьох робітників і то ті, які находили ся на партері, саме в тім місци, де наступила експльозія.

Обжалований о обиду.

Др. Кульчицкий, з Скрантон завріспт в суботу [illegible] арештоване о. Володимира Держируку, обжалуючи його о кримінальну обиду чести, що стоїть в звязи з оголошеною статі, яка була поміщена в ,,Новім Житю'', часописи, що виходить в Олифант. О. Держирука був недавно обжалований через [illegible] не привечення жени [illegible].

Побіда французьких авіяторів.

В Райме в Франції відбували ся недавно міжнародні перегони воздухоплавців о першеньство на світі. На тих перегонах побідила Француз.

Дорога, яку треба було переїхати виносила 124.28 миль. Перший переле[тів] ту дорогу Француз летун Прево в 59 мінутах і 45 і три чверти секунд. Значить ся, їхав з пересічною скоростію 126 миль на годину. По нім прилетів летун Ведрін, — а Гільбер третий — також Француз.

Царевич не буде жити

Перебуваючий [illegible] Філядельфії прибічний лікар болгарського короля Фердинанда, говорить, що в лікарських кругах Росії панує загальне переконане, що російський [illegible] ніколи не перейде [illegible] царського сина. [illegible] з такого слабого [illegible].

що ледви чи дожие він лицарського віку і тому російський трон правдоподібно перейде в руки котрогось з великих князів.

Арештовано за крадіж.

Поліція в Торонто арештувала В. Мекінтайра, банкового клерка за крадіж 10 тисяч долярів. Мекінтайр працював як клерк в банку Нова Шкоція в місті Ст. Джон. Після крадежи вийхав він до Чікаго, де перебував якийсь час, а коли довідав ся, що за ним шукає поліція, виїхав скоро до Торонто. В погоню за ним узяли ся детективи, яким вкінці удалось його притримати і засадити до ,,Іванової хати.

Винахід нового ліку против тифу.

З Сан Франціско, в Каліфорнії доносять, що лікар др. Ю. Ф. Карсон винайшов новий лік против хороби тифу, т. зв. против тифу сурвицю. Суровицю сю стягає ся з хорих вже на тиф людий і опісля вщіплює ся подібно як віспу в людський організм. Др. Карсон говорить, що він є певний свого ліку [illegible].

ЦІНИ ТОРГОВЕЛЬНІ У ВИННІПЕГУ.

Вівторок, 28. жовтня.

Пшениця:

1 північна	79¼ ц. буш.	
2 ..	77⅞	..
3 ..	75⅝	..
[illegible]	70⅞	..
Ч. 1 рез. вінтер	80⅞	..
Ч. 2 рез. вінтер	78⅞	..
Ч. 3 рез. вінтер	76⅞	..
Ч. 4 рез. вінтер	[illegible]	..
Овес:		
Ч. 2 білий	33½	..
Ч. 3 білий	32½	..
Ч. 3 Сер. Зах.	[illegible]	..
Екстра [illegible]	31	..
[illegible]	[illegible]	..
[illegible]	[illegible]	..
Ячмінь:		
Ч. 3	41½	..
Ч. 4	47½	..
[illegible]	[illegible]	..
[illegible]	39½	..
Лен:		
Ч. 1 Півн. Зах. Сер.	1.13	..
Ч. 2 Сер. Зах.	1.11	..
Ч. 3 Сер. Зах.	1.09	..
Бевалка:		
[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	

[illegible] Prylak. Winnipeg [illegible], Man.

ПОЗІР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів
під назвою
„ОРЕЛ"
отворено сими днями на 175 HENRY Ave., в Winnipeg[illegible]
Просимо отже запамятати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — пізнакомити ся з нами.
Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших вдячних Русинів, які певно зможуть відпирати чужих, віпруть свого земляка.
Напитки в нас ріжнородні і першорядної знаменитости — вреченні самі се побачите, коли зайдете і спробуєте.
На весіля і забави ваших вправним високо [illegible] на фарми.
Коли ж зайдете, то опісля певно рішите [illegible] нас і своїм знакомим.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko.
175 Henry Ave. Phone Main 1757 Winnipeg, Man.

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИ ПИСІВ КАНАДИЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, що є головою родини, або будь котрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед [illegible] Манітобі, Саскачевані або Альберті. [illegible] тракти. [illegible] мусить лично [illegible] сестра.

В декотрих дістріктах [illegible] становище добрим обставинах може купити одну четверту секцію, що припирає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взяти даного гомстеду (включаючи час, в котрім старати ся треба о патент) і виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що вичерпав своє право [illegible] стади [illegible] дістрікті.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 роки, випробити 50 акрів і вибудувати хату за 300 долярів.

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
Ottawa, Ont.

С. В. КОЗА
НОТАР КРАЄВИЙ — КОМІСАР УРЯДОВИЙ
[illegible] 10 літну практику в справах краю [illegible] і вислати в Старім Краю і в Канаді.
В [illegible] справах удавайтесь на адресу
[illegible] MAIN Str. перший поверх.
[illegible] Main [illegible] Winnipeg, Man.

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД Г[УРТ]ОВИЙ
товарів поживних і масарських виробів в Вінніпегу.
[illegible]
Пишіть сейчас до:
W. CHLOPAN, **590 Burrows Ave.**
(CHLOPAN'S BLDG.)
Telephone: St. John 130 *Winnipeg, Man.*

УВАГА!
В старім краю [illegible]
В Канаді [illegible]
СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!
[illegible]
МІЖНАРОДНА БАНКІВНЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска.
843 MAIN St. WINNIPEG, MAN.

H. Козуг

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА „КАНАДА"
Адреса: „КАНАДА"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

КАНАДА

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly
Published every Tuesday by
RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription Per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

РІК I. Вінніпег, Ман. Вівторок 4 Листопада 1913. Число порядкове 10. Winnipeg, Man. Tuesday November 4-th 1913. Число 10

НОВИНКИ.

На Балкані все ще кипить.

В Греції наступила в послідних тижнях нова мобілізація. Ся мобілізація обіймає майже цілу грецьку армію. Всіх рядових жовнірів, а навіть і резервістів, яких по скінченю другої балканської війни, розпущено домів, покликано назад в ряди. Причиною мобілізації є грізна постава Туреччини, яка жадає, щоби острова на егейськім морі дістали автономію та не дістали під протекторатом Туреччини, — відчає коли Греція уважає майже всі згадані острови за виключну свою власність.

Грецький генерал Онгаєс, який перебуває сьогодні тепер на границею, в місті Біврін, дістав телеграфічне повідомлене, щоби сейчас повертав до Греції та обняв провід над грецькою армією в Нйяні.

Сам грецький король, в розмові з репортерами заявив, що положене Греції, є досить грізне, та що правдоподібно Греція буде мусіла провадити трету війну з Туреччиною, котра при помочи Болгарії хоче відобрати від неї ті добичі. На випадок війни Греція мусить числити тілько на свої власні сили, бо Сербія є занята тепер повстанєм в Альбанії і не може дати їй ніякої помочи.

В цілій Туреччині робить ся горячкові приготовання до війни, а турецький рад хоче зірвати переговори з Грецією, як доки не отримає від Греції островів Хіос і Метілєну. — Турець на фльоті стоїть готова і тільки чекає приказу, щоби відпливти на грецькі води та розпочати нову війну з Грецією.

В других дипльоматичних знаватеть ся дуже песимістично на балканські справи та говорять, що третя війна між балканськими державами є неминуча.—

— В послідних днях прийшло рівнож до непорозуміня між Австрією й Італією. Причиною сих непорозумінь є визначене границь Альбанії, та забіги Австрії помістити виключною протекторкою сеї новоі держави.

Одним словом на Балкані кипить дальше і не знати коли сей заверуєі буде вже в кінець.

ІНТЕРВЕНЦІЯ СП. ДЕРЖАВ В МЕКСИКУ.

115 000 жовнірів готових до вимаршу.

Після насильних та неправних виборів в Мексіко, підчас яких Гуерта, уживаючи насильства, казав на себе голосувати, і — вибрато себе президентом,— на домагане европейських держав, згодив ся вкінци уряд Сп. Держав на інтервенцію в Мексіко. По розказу секретаря війни заряджено приготоване до воєнної експедиції і 115,000 жовнірів стоїть вже готових до вимаршу і тільки чекають розпоряджени президента Вільсона.

Що говорить Порфірій Діяз про інтервенцію.

Бувший президент Мексіки, генерал Порфірій Діяз, який перебуває сьогодні тепер в Парижу, запитаний що думає про теперішню ситуацію в наслідок інтервенції Сп. Держав відповів так: „Цілий ніхто не забуває, що Мексіко є великою і сильною краиною, і як з такою сеї поважні числити ся". А дальше сказав так: „Я не хочу повертати до своєї вітчини, поверну олвак тоді, як на мою вітчину нападуть чужинці, і я певний, що в случаю такого нападу, весь мексіканський нарід, покинувши свої теперішні спори, зеднинть ся і спільно, злученими силами постарає ся відбити всі напади і пропари напасників.

Єсли справі так станеться, ак отес приголосил довголітний мексіканський президент, Порфірій Діяз, то справа мексіканська стане ся твердим до розкусення оріхом для Сп. Держав, на яких можуть поломити зуби ті, які легковажать собі цілу ситуацію, та думають що легким коштом удасть ся заволодіти Мексіком.

Упав з висоти 400 фітів.

Віктор Штіфлер, німецький авіятор і його механік уратувались майже чудом від смерти, надаючи з висоти 400 фітів на землю. Коли вони оба перелітали над містом Верасйас у Франції зінсувалась машинерія в їх аероплані і вони з великою скоростію почали спадати на землю і тілько завдяки крилам літака сила упадку зменшила ся, через що оба летуни вийшли живими з сеї пригоди, відніспи тілько досить поважні ушкодження тіла.

Продав свою жінку

З Парижа доносять про цікавий а рівночасно трагічний випадок, який лучив ся недалеко місточка Мамбоге у Франції. Фармер Марче, який мешкав недалеко сего місточка, продав перед трома роками свою 35-літну жінку якомусь Гравенови за 200 франків. — В суботу 1-го листопада, в трилітну річницю сеї продажи зійшлись всі трое на забаву до одної гостиниці в Мамбоге. Підпивши, почали між собою сварку, а далі бійку, в часі якої Гравет витягнув револьвер і вистрілив, положив Марче-го трупом на місци. Гравета і жінку [illegible] за 200 франків [illegible] арештовано.

Гостина цісаря Вільгельма у Відни.

Цісар німецький Вільгельм II. зложив недавно візиту, австрійському цісареви, Францу Йосифови, який на його повитане вийшов аж на зелізничу стацію. Ся гостина Вільгельма у Відни мала на цїли усунути неправдиві поголоски про ворожнечу між Австрією і Німеччиною.

Наслідки релігійної забобонности. Дня 3. м. м. в Тончичи Галичина, переходив попри польську бурсу жидівський похорон. Саме тоді [illegible] в бурсі на науку. Жиди почувши дівчат, кинули небіщика на землю і серед крику почали тиснути ся до бурси і кидати камінєм. Вибіг з бурси учитель Михайло Вільгура і почав успокоювати Жидів, але вони затягнули його між себе і потурбували. Для пояснення треба сказати, що у жидівських старовірів є пересуд, що коли мерця підчас похорону стрінуть дівочі, то він не спочине спокійно. Власть почала слідство проти Жидів.

Судний день в Холевиі.

Дня 10. м. м. о год. 6:30 вечером зібрали ся Жиди з Холоєва і сусідних сіл на молитву в божници. До відділу, до котрих ся Жидівки, вбігла мала 9-літна дівчинка Ціпра Секлер з криком: „Рифки брент" (сі слова відносила ся до Рифки Шпроцер, у якої займили ся в печі дрова). З сеї причини повстав в божници великий переполох, бо Жиди думали, що горить божниця. Всі кинули ся лавою до входової клітки і коли перелна похоннула ся і впало на несьвітлений [illegible] дах, почали падати всі одна на другу і в одну мить виросла в сходовій клітці гора повалених женщин. Зібрані в долішних кімнатах мущини думали, що горить в відділі женщин. Тому кинули ся всі на ратунок своїх жінок і знов тратували повалених на сходовій клітці. Аж командант жандармерії Шмельцер і Вельдман привернули з трудом спокій. Потім стали витягати повалених і показало ся, що 10 жінок є нежиних, між ними одна послугачка християнка. Є також богато ранених.

Улична жебранина.

Польські товариства найшли ся сего року вкрутнім положеню фінансовім. Нема сойму і урвали ся краєві запомоги. Справді і руські товариства діставали деякі запомоги від сойму, але ледви яку 30-ту часть того, що діставали польські товариства. Руські товариства привоколені доробляти ся гроший своїми силами а польські спускали ся на дурничку: Коли ж тепер не стало краєвих запомог, руські товариства майже зовсім не відчули, а польські пустили ся на уличну жебранину. Можна ще простити коли збирає ся на улицях на яку добродійну ціль але, щоби такі товариства як ,,Соколи'' збирали датки на улицях, се вже зовсім їм не лицює.

ПОЗІР ПОДАТКОВЦІ ПЯТОЇ ВАРДИ.

В пятницю, дня 7-го с. м. відбудеть ся загальний мітінґ в справі поставленя кандидатів до міських урядів в пятій варді.

Вибори за плечима! Справа важна. Обовязком отже кождого є явитись! Мітінґ відбудесь в Магнус Гал о 8 год. вечер.

Виборчий Комітет.

Великий пожар.

В місточку Строн, Алта. вибух в суботу рано великий пожар, який в короткім луже часі обняв пять будинків і спричинив шкоди на 60,000 долярів. Пожар ширив ся дуже скоро і місцева пожарна дружина не могучи дати собі ради, телеграфувала до місточка Кемроз, звідки спеціальним треном прислали на поміч щоб в час пожарники і спільними силами угасили палаючі вогонь.

Генерал Бут в Ню Йорку.

Генерал В. Бут, який по смерти свого батька дістав голову Салвейшен Армі прибув в пятницю до Ню Йорку. З Ню Йорку приїде він до Вінніпегу, а відси до Торонто і знов до Сполучених Держав. В своїй поїздці буде він звиджувати всі відділи згаданої секти, та буде уряджувати публичні лекції.

Оголошене.

Важна справа.

Прошу всіх Родимців, котрі походять з Тлустого, Рожанівки, Анелівки, Свидови, Антонівки, Лисовень, Солоного, Мухавки, Вурвулинець, Головчинець і других сіл повіту Заліщицького в Галичині, щоби зголосились до мене листовно і подали свій адрес і заняте.

На всі листи відпишу скоро і подам причину, для чого потрібно мені про згадане помешене знати.

З пош.

Григорій Боднар
З Тлустого.

Прошу писати на адрес
Н. Bodnar
c/o. Alloway & Champion,
667 Main str.
Winnipeg Man.

ШІФКАРТИ ДО КРАЮ!

КРАЯНИ:—
Як їдете до краю сеї осени, незабутьте прийти до нас по шіфкарту. У нас можна купити шіфкарту до краю на всі Лінії і також можна їхати через Канаду або НюЙорк.
Ми продаємо шіфкарти по слідуючих цінах, які є найтанші можливі.

Шіфкарта з Вінніпегу до Кракова коштує	$70.60
.. .. Львова ..	73.00
.. .. Чернівець ..	74.50
.. .. Тарнополя ..	73.85

Як маєте гроші і хочете тут змінити, то ми вам змінюємо і беремо лише **два центи від доляра змінного**; се є знижена ціна для тих людий, що у нас берують шіфкарти.
Як нехочете везти гроший з собою, то ис вам пішлемо, так, що самі відберете як прийдете до краю.
Наша спілка вже провадить інтерес 31 роки і тепер дістала інкорпорована, так що є одна з найбезпечнійших офісів в Канаді. — — **Наш офіс отворений від 9 рано до 9 вечером що дня.**
ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg. Man.
C. GENIK. Управитель загр. відділу.